

LÆSERMØDE. Amerikanske Daniel Ellsberg (th.) og danske Frank Grevil sammenlignede whistleblowerhistorier og tog spørgsmål fra salen, da Politiken i går holdt læsermøde. – Foto: Jens Dresling

To mænd taler ud

Af Freja Bech-Jessen

Den tidligere ansatte ved Forsvarets Efterretningstjeneste Frank Grevil fik opbakning og ros for sin whistleblower-virksomhed af både publikum og den amerikanske whistleblower Daniel Ellsberg, da Politiken i går inviterede til læsermøde i avisens foredragssal.

»Gør hvad Frank Grevil gjorde i Danmark, og hvad Katherine Gunn gjorde i England – fortæl sandheden nu. Lad være med at gøre, hvad jeg gjorde. Lad være med at vente, indtil bomberne er begyndt at falde«, lød opfordringen fra Daniel Ellsberg.

Daniel Ellsberg selv blev i 1969 tiltalt for at have lækket de såkaldte 'Pentagon Papers', til den amerikanske presse. Sagen imod ham blev opgivet i 1973, men lækagen

var medvirkende til, at USA trak sig ud af Vietnam.

Og ifølge den amerikanske 'whistleblower' er der nu, mere end nogensinde før, brug for mennesker, der tør bryde med loven og tavshedspligten til fordel for at lække informationer, de mener, er i offentlighedens interesse.

»Vi lever i en tid med A-våben og trusler, der kan få katastrofale konsekvenser. Der er simpelthen ikke råd til at tie«, sagde han til et tydeligvis enigt publikum.

Også Frank Grevil nikkede samstemmende:

»Det har været turbulent, og krævet mange ofre – mit job for eksempel. Alligevel vil jeg på ingen måde fraråde andre i at gøre det samme«, sagde han og blev mødt af klapsalver fra salen.

På trods af den overvejende positive stemning blandt de fremmødte, blev der dog plads til kritiske spørgsmål.

På spørgsmålet om, hvorvidt et velfungerende demokrati ikke har behov for en vis grad af hemmelighedskræmmeri, svarede Daniel Ellsberg, at et demokrati kun kan fungere, hvis borgerne er velinformerede og ved, på hvilken baggrund de sætter deres kryds. »Og her spiller whistleblowerne en stadig mere afgørende rolle«, sagde Ellsberg.

Men risikerer whistlebloweren ikke at skabe en skæv debat, når regeringen ikke kan svare på kritikken uden at afsløre flere hemmeligheder?

»Der er en grund til, at whistlebloweren siger stop – det er fordi noget holdes skjult. Hvis den pågældende regering kunne retfærdiggøre og forsvare sine handlinger, ville den have gjort det. Så enkelt er det«, lød svaret fra Daniel Ellsberg.